

SVENSK FOTBOLLS ANTIDOPINGPROGRAM

VERSION 2018-05-29

BAKGRUND

I Svenska Fotbollförbundets (SvFF) stadgar finns en tydlig markering mot doping redan i första paragrafen: "Förbundet ska även aktivt arbeta mot matchfixing, osund ekonomi och annat fusk samt för en dopingfri fotbollsidrott." Det finns flera anledningar till att antidopingarbetet är viktigt. Först och främst är doping fusk eftersom idrott ska utövas på lika villkor. Därtill kan användandet av doping vara förknippat med negativa hälsoeffekter för den enskilde idrottaren. Dessutom urholkar doping förtroendet för idrotten både som underhållningsform och som bärare av gemensamma grundläggande värderingar. Doping är ett av idrottens allvarligaste problem. Att arbeta mot doping är att försvara idrottens etik, att skydda idrottarens fysiska och psykiska hälsa samt att ge alla lika förutsättningar att utöva sin idrott.

Även fotbollsspelare kan frestas att använda doping. Särskilt på högre nivå kan pressen vara stor på spelarna och det finns både sportsliga och ekonomiska incitament till att på konstgjord väg vilja förbättra sin prestation. De preparat som skulle kunna vara aktuella är *anabola steroider* för att öka muskelmassan, *bloddoping* för att höja den maximala syreupptagningsförmågan eller *centralstimulerande preparat* för att t.ex. dämpa trötthetssignaler. Dock kan många dopingförseelser också härledas till okunskap. Det kan handla om läkemedel som inte är tillåtna eller som spelaren missat att söka dispens för, eller om olika former av kosttillskott som inte sällan är kontaminerade med förbjudna substanser.

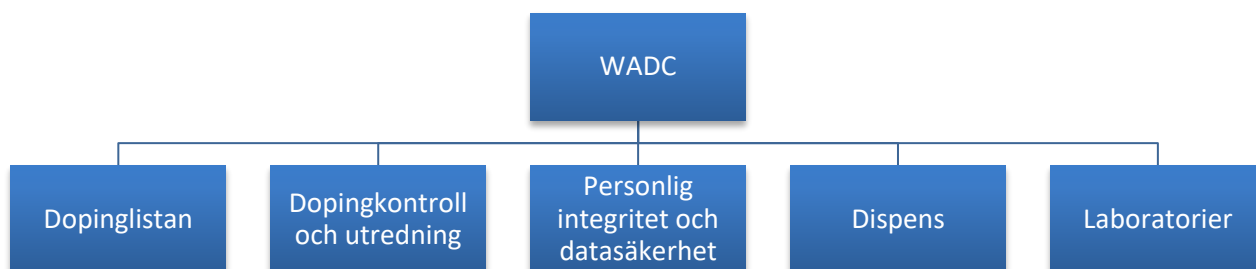
Alla idrottsutövare är skyldiga att känna till dopingreglerna samt förstå att intag av kosttillskott alltid sker på egen risk. Alla idrottsledare är också skyldiga att känna till gällande regler samt att medverka till att dopingkontroller kan genomföras. Svensk Fotbolls antidopingprogram syftar därför till att medvetandegöra spelare och ledare om dopingreglerna och vilka konsekvenser en förseelse kan få, samt att underlätta för alla att följa antidopingregelverket.

ORGANISATION

World Anti-Doping Agency (WADA) är en stiftelse som bildades 1999 av världens idrottsorganisationer och regeringar med uppdrag att skapa globala dopingregler samt utveckla och koordinera kampen mot doping inom idrotten. World Anti-Doping Code (WADC) är det

regelverk som WADA sedan 2004 ansvarar för och som styr antidopingarbetet inom alla idrotter och länder. WADC innehåller fem standarder för hur antidopingarbetet ska utföras. Dessa är:

WADC syftar till att säkerställa utövarnas rätt till en dopingfri idrott. I koden harmoniseras antidopingarbetet mellan olika internationella och nationella antidopingorganisationer och förbund.

I Sverige är WADC implementerad genom Idrottens Antidopingreglemente och Riksidrottsförbundets (RF) stadgar. Antidopingarbetet leds och koordineras av Dopingkommissionen (DopK) som väljs av RF-stämman. DopK är dock operativt oberoende av andra organ inom RF, vilket är ett krav enligt WADC. Det operativa antidopingarbetet bedrivs av RF:s antidopingavdelning under namnet Svensk Antidoping. Denna rapporterar till och verkställer DopK:s beslut.

Enskilda specialidrottsförbund (SF), såsom SvFF, arbetar med att anpassa antidopingarbetet till den egna idrotten och ansvarar för att DopK får nödvändiga underlag om den idrottsliga verksamheten. I 11 kap 4 § RF:s stadgar anges att "SF ska aktivt arbeta för en dopingfri verksamhet inom förbundet och sina medlemsföreningar samt upprätta plan för antidopingarbetet".

SvFF:s internationella specialidrottsförbund (ISF) FIFA och UEFA har också implementerat WADC i sina regelverk och har även egna antidopingprogram. SvFF medverkar till internationell harmonisering genom att följa även dessa regler.

SvFF:s Medicinska Kommitté ansvarar tillsammans med SvFF:s Förbundsläkare för såväl innehåll som uppföljning av Svensk Fotbolls Antidopingprogram. Förbundsstyrelsen ska besluta om större revisioner av programmet. Då antidoping är ett område som snabbt förändras och utvecklas står Medicinska Kommittén för omvärldsbevakning både nationellt och internationellt genom kontakter med RF respektive ISF. SvFF deltar årligen i Svensk Antidopings konferens och i samband med detta görs också en översyn och uppföljning av följsamhet till antidopingprogrammet. Ansvarig för SvFF:s operativa antidopingarbete är förbundsläkaren som också är förbundets kontaktperson i dessa frågor. För det operativa

antidopingarbetet inom landslagsverksamheten ansvarar respektive avdelningschef med biträde av förbundsläkaren.

JURIDISKA ASPEKTER

Idrottens antidopingreglemente beskriver vad som är förseelser mot dopingreglerna, vilken bevisning som krävs, påföljder och hur dopingärenden handläggs. DopK fungerar som åklagare och anmäler förseelser mot dopingreglerna till Dopingnämnden (DoN) som väljs av RF-stämman och är ett särskilt bestraffningsorgan. Dopingnämndens beslut får överklagas till Riksidrottsnämnden (RIN) som är högsta organ att pröva ärenden enligt Idrottens antidopingreglemente och RF:s stadgar. Eftersom dopingreglerna styrs av världsantidopingkodens regelverk kan beslut från RIN i vissa fall överklagas till den internationella skiljedomstolen Court of Arbitration for Sport (CAS).

Ett dopingärende kan även initieras av UEFA eller FIFA (ISF) då dessa får kännedom om en förseelse endera genom deras egna testverksamhet eller genom rapportering från ett dopinglaboratorium.

Enligt Idrottens antidopingreglemente riskerar den som gör sig skyldig till en dopingförseelse flera års avstängning. En sådan avstängning är globalt gällande, dvs. gäller över hela världen. Detta kan FIFA bekräfta genom ett särskilt beslut, vilket medför att spelaren blir "spärrad" från övergång mellan olika länder.

I SvFF:s Tävlingsbestämmelser finns särskilda regler om de konsekvenser som kan drabba ett lag vars spelare fälls för dopingförseelse. Om två eller flera spelare döms för dopingförseelse i samband med en seriematch, så erhåller den icke felande föreningen tre poäng. Som målresultat i matchen räknas det uppnådda resultatet eller, där detta är fördelaktigare för den icke felande föreningen, 3-0. I match som ingår i tävling som spelas enligt utslagsmetoden, i vilken två eller fler spelare som dömts för brott mot RF:s regler mot doping spelar, ska felande förening uteslutas ur tävlingen.

I SvFF:s obligatoriska standardkontrakt (avtal mellan spelare och förening) för alla *professionella spelare* inom svensk fotboll (dvs. de spelare som tjänar minst 10 000 kr per år på sin fotboll) anges följande:

§ 6 Doping

- 6.1 Spelaren förbinder sig att inte använda förbjudna substanser och att i alla delar följa FIFA:s, UEFA:s, Riksidrottsförbundets (RF) och SvFF:s antidopingregler.

- 6.2 Spelaren är skyldig att i samband med träning och tävling underrätta Föreningens läkare eller annan anvisad person om vilka medicinska preparat samt s.k. kosttillskott och naturläkemedel Spelaren intagit under den senaste veckan före träningen/tävlingen.
- 6.3 Spelaren är medveten om dels att Spelaren på anmodan är skyldig att underkasta sig dopingkontroll, dels att Spelaren själv måste förvissa sig om huruvida ett preparat som Spelaren intar är förbjudet eller inte.

Vidare anges att om spelaren ådöms avstängning av vederbörande idrottsligt bestraffningsorgan för att ha överträtt antidopingregler har hen inte rätt att under avstängningstiden från föreningen uppbära ekonomisk ersättning.

I *SvFF:s spelaravtal* – som är obligatoriskt för alla landslagsspelare på alla nivåer – anges följande:

8. Doping

- 8.1. Spelaren förbinder sig att inte använda dopingpreparat och att i alla delar följa SvFF:s, Riksidrottsförbundets, UEFA:s och FIFA:s dopingregler.
- 8.2. Spelaren är skyldig att i samband med träning och tävling underrätta SvFF:s läkare eller annan anvisad person om vilka medicinska preparat och naturmedel hon intar eller intagit under de senaste 14 dagarna för träningen/tävlingen.
- 8.3. Spelaren är medveten om att hon på anmodan är skyldig att underkasta sig dopingkontroll, och att det åligger henne att själv förvissa sig om ett medicinskt preparat hon intar är dopingklassat eller inte.
- 8.4. Spelaren godkänner att RF:s Dopingkommission, i enlighet med Världsantidopingkoden registrerar och inom ramen för kommissionens verksamhet bearbetar spelarens personuppgifter.
- 8.5. Spelare som vid dopingkontroll testas positivt, eller gjort sig skyldig till brott mot i § 8.1 nämnda dopingregler, förlorar med omedelbar verkan all rätt till ersättning enligt detta avtal.

Genom avtal förbinder sig även de *uppdragstagare* som arbetar med landslagen (såsom landslagsläkare och sjukgymnaster) att inte medverka till användning av dopingpreparat och

att känna till samt följa SvFF:s, Riksidrottsförbundets (RF:s), UEFA:s och FIFA:s antidopingregler.

DOPINGKONTROLLER

Syftet med dopingkontroller är att upptäcka, avskräcka och försvåra användandet av dopingpreparat så att en förebyggande effekt uppnås. Dopingkontroller av fotbollsspelare genomförs i första hand av Svensk Antidoping, men kan också framförallt vid internationell tävling genomföras av t.ex. UEFA, FIFA eller IOK. Samtliga spelare omfattas av reglerna och är skyldiga att alltid och överallt ställa upp på dopingkontroll. Även ledare omfattas av reglerna och är bland annat skyldiga att bistå till att dopingkontroll kan genomföras.

Dopingkontrollerna i Svensk Fotboll är framförallt inriktade på elitverksamheten, vilket innebär klubbagen i de högsta serierna samt landslagsverksamheten. SvFF kan också komma att beställa egna kontroller av ungdomslandslagen som ett led i antidopingutbildningen. SvFF liksom klubbarna i Allsvenskan löpande vistelserapporterar sina lag till Svensk Antidoping. Detta innebär att man rapporterar tider och platser då laget är samlat för att möjliggöra oannonserade dopingkontroller.

I händelse av en dopingförseelse inom Svensk Fotboll kommer SvFF att underrättas av DopK. Även FIFA får kännedom om förseelsen genom en rapport från dopinglaboratoriet. SvFF samverkar i dessa situationer med både DopK och FIFA, och bidrar med det underlag som behövs för deras utredning. Om en dopingförseelse skulle inträffa inom landslagsfotbollen ska generalsekreteraren, juridik- och kommunikationsavdelningarna samt förbundsläkaren, som sammankallande, samråda för att kunna stötta organisationen kring aktuellt lag samt svara på frågor utifrån. I mån av behov och möjlighet kan SvFF också, i förekommande fall i samverkan med berörd intresseorganisation, stötta drabbad förening eller spelare genom att svara på frågor om regelverket och dopingkontrollprocessen.

Idrottare ska ha möjlighet till behandling av sjukdom på ett likvärdigt sätt som om de inte hade varit idrottare. Därför finns möjlighet att söka dispens för en del dopingklassade läkemedel. Först och främst ska man dock (tillsammans med sin läkare) försöka att välja ett läkemedel som inte är dopingklassat. För att assistera i det urvalet finns en sökfunktion för läkemedel via Svensk Antidopings hemsida där man snabbt kan få besked huruvida en substans är dopingklassad eller ej. I de fall då ett dopingklassat läkemedel ändå behöver användas kan ett dispensförfarande bli aktuellt. Information om detta finns hos Svensk Antidoping och det är också till dem som dispensansökan ställs. Undantaget är vid internationellt spel då dispensansökan måste ställas till UEFA respektive FIFA.

INFORMATION OCH UTBILDNING

SvFF riktar sina utbildningsinsatser dels mot elit och landslagsverksamhet och dels mot breddfotbollen. Här listas några av de konkreta insatser som görs:

ELIT

- Antidopinginfo hålls vid samtliga landslagsläger samt utvecklingslägren för pojkar och flickor. Utöver detta även då tillfälle ges i samband med övriga landslagssamlingar. För att likrikta informationen som ges finns en centralt framtagen presentationsmall inklusive filmer om dopingkontroll och kosttillskott.
- Vid landslagsläger 2 och 5 ska samtliga spelare genomgå onlineutbildningen Ren Vinnare från Svensk Antidoping.
- Kallade landslagsspelare ska inför varje samling till landslagets medicinska team rapportera vilka läkemedel eller kosttillskott som spelaren använt.
- SvFF avråder från användning av kosttillskott.
- Antidoping finns med som ett stående inslag vid SvFF:s årliga Fotbollsmedicinska konferens.
- SvFF tillser att den senaste versionen av dopinglistan samt nyhetsbrevet Antidopingnytt sprids till medicinsk personal inom landslags- och elitverksamhet.

BREDD

- SvFF informerar om antidoping på förbundets hemsida med tydliga länkar till Svensk Antidoping samt deras verktyg på webben.
- Antidopingfrågan aktualiseras i SvFF:s tränarutbildningar med lättillgänglig info via onlineverktyget Fotbollsportalen inklusive länkar till Svensk Antidoping.
- SvFF uppmuntrar till användandet av de av Svensk Antidoping framtagna koncepten Vaccinera Klubben och Antidopingsnack.

RESURSER/LÄNKAR

Vidare info om SvFF:s antidopingarbete: www.svenskfotboll.se/spelklar/antidoping

Svensk Antidoping: www.rf.se/antidoping